Công nghệ giác mạc sinh học giúp phục hồi thị lực

Việt Nam có tới hơn 500.000 người bị mù do bệnh lý giác mạc và có nhu cầu cần ghép giác mạc. Giác mạc sinh học được xem là bước tiến quan trọng trong điều trị mù lòa tại Việt Nam, góp phần từng bước chủ động thay thế giác mạc truyền thống, giúp cho hàng nghìn người bệnh bị mù do các bệnh lý giác mạc có thể phục hồi được thị lực.

Bệnh lý về giác mạc là một trong những nguyên nhân hàng đầu gây mù lòa mà có thể điều trị được, khôi phục được thị lực của người bệnh bằng phương pháp can thiệp ghép giác mạc. Trên thế giới, đã có nghiên cứu và ứng dụng nhiều hướng tiếp cận mới như giác mạc nhân tạo, vật liệu sinh học... Những tiến bộ này mở ra hy vọng mới cho nhóm bệnh nhân trước đây gần như không còn lựa chọn điều trị hiệu quả; giúp chủ động nguồn vật liệu thay thế, nâng cao khả năng tiếp cận điều trị cho người bệnh.

Trong Hội thảo khoa học quốc tế về giác mạc sinh học, do Công ty Gen và tế bào gốc Việt Nam (VGCT), thành viên của Tập đoàn CT Group phối hợp với Hội Nhãn khoa Việt Nam tổ chức sáng 4/4 tại Hà Nội, đại diện Bộ Y tế, Tiến sĩ Vương Ánh Dương, Phó Cục trưởng Cục Quản lý Khám, chữa bệnh chia sẻ: Hiện nay, Việt Nam có tới hơn 500.000 người bị mù do bệnh lý giác mạc và có nhu cầu cần ghép giác mạc. Tại Bệnh viện Mắt Trung ương con số chờ ghép cũng lên tới hơn nghìn trường hợp.

Hội thảo khoa học quốc tế về giác mạc sinh học.

Trong những năm qua, với sự nỗ lực của Hội nhãn khoa, các bệnh viện, cơ sở khám bệnh, chữa bệnh chuyên khoa mắt mà đặc biệt là Bệnh viện Mắt Trung ương đã thành lập được một số ngân hàng giác mạc; vận động hiến tặng giác mạc từ người cho chết não. Nhiều tấm gương, hình ảnh vô cùng xúc động, mang tính nhân văn sâu sắc mà chúng ta đã từng chứng kiến khi người thân của gia đình quyết định hiến tạng cho cơ sở y tế, cho phép hiến giác mạc và các bộ phận cơ thể người.

Tuy nhiên, thực tiễn điều trị hiện nay đặt ra những thách thức rất lớn. Nhu cầu ghép giác mạc ngày càng tăng, trong khi nguồn giác mạc hiến tặng còn rất hạn chế so với nhu cầu. Nhiều người bệnh phải chờ đợi kéo dài, thậm chí mất cơ hội điều trị. Bên cạnh đó, không ít trường hợp bệnh lý nặng như bỏng mắt, tổn thương bề mặt nhãn cầu phức tạp hoặc thất bại ghép nhiều lần khiến phương pháp ghép truyền thống không còn là giải pháp tối ưu.

Trong bối cảnh đó, việc nghiên cứu và phát triển các giải pháp thay thế như giác mạc sinh học, vật liệu sinh học đang trở thành xu hướng tất yếu của nhãn khoa hiện đại. Những tiến bộ này không chỉ giúp chủ động nguồn vật liệu mà còn mở ra cơ hội điều trị cho những bệnh nhân trước đây gần như không còn khả năng phục hồi thị lực.

Từ góc độ chuyên môn, Giáo sư, Tiến sĩ, Bác sĩ Tôn Thị Kim Thanh, Chủ tịch Hội Nhãn khoa Việt Nam nhấn mạnh giác mạc sinh học là một phát minh mới, đồng thời là một loại vật liệu y sinh tiên tiến, góp phần mở rộng đáng kể các lựa chọn vật liệu thay thế trong điều trị bệnh lý giác mạc.

Đại diện hội đồng khoa học Công ty Gen và tế bào gốc Việt Nam (VGCT) dẫn số liệu từ báo cáo của Cơ quan quốc tế phòng chống mù lòa thế giới (IAPB) vào năm 2025 cho thấy, việc đầu tư cho thị lực mang lại hiệu quả kinh tế vượt trội. Theo tính toán, với mỗi 1 USD đầu tư cho cải thiện thị lực sẽ tạo ra 28 USD giá trị kinh tế. Với số lượng bệnh nhân ước tính lên tới 500 nghìn người tại Việt Nam hiện nay, nếu được khôi phục thị lực sẽ trực tiếp đóng góp 0,3-0,4% vào tăng trưởng GDP mỗi năm.

Giác mạc sinh học là một lĩnh vực mang ý nghĩa đặc biệt quan trọng vừa mang giá trị khoa học-y học, vừa mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc và tầm chiến lược quốc gia. Đây là giải pháp đột phá nhằm giải quyết tình trạng khan hiếm nguồn hiến giác mạc, mở ra cơ hội phục hồi thị lực cho hàng triệu bệnh nhân, đồng thời tạo nền tảng để Việt Nam từng bước làm chủ công nghệ y sinh tiên tiến.

P.T (tổng hợp)

Nguồn: Cổng thông tin điện tử Cục Thông tin, Thống kê